

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

17 – 18 ЖОВТНЯ 2023 р.

«ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ»

м. Одеса

УДК 330.34:005.35(477"20")

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали ХІ Міжнародної науково-практичної конференції 17-18 жовтня 2023 року. Одеса: Одеський національний технологічний університет, 2023. – 663 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Козак К.Б. - д-р екон. наук, професор, директор ННІПЕіМ ім. Г. Е. Вейнштейна ОНТУ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. – к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. – д.е.н., проф., Баранюк Х.О. – к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. – д.е.н., проф., Павлов О.І. – д.е.н., проф., Седікова І.О. – д.е.н., проф., Ніколюк О.В. – д.е.н., проф., Козак К.Б. – д.е.н., проф., Соловей А.О. – к.і.н., доц., Згадова Н.С. – к.е.н., доц., Маркова Т.Д. – к.е.н., доц., Волкова А.Ю. – ас., Мільчева В.В. - PhD, доц., Новикова В.С.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ У М'ЯСОПЕРЕРОБНІЙ ГАЛУЗІ

Бєлов К.М., здоб. СВО «Магістр»

Одеський національний технологічний університет, м. Одеса

Власний капітал – це частина активів підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань. Узагальнюючи наукові підходи слід відмітити, що власний капітал – це сукупність коштів, які внесені власниками підприємства, безоплатно отримані від інших осіб та накопичені у процесі прибуткової діяльності. Власний капітал є фінансовою основою створення і розвитку підприємства будь-якої форми власності та організаційно-правової форми господарювання. Він також виступає фактором стабільності, ефективності діяльності, конкурентоспроможності та інвестиційної активності суб'єкта господарювання. Для ефективного управління діяльністю підприємства важливо своєчасно отримати інформацію про структуру сформованого власного капіталу, зокрема визначити, яка його частка розміщена в основні засоби, нематеріальні активи, матеріальні ресурси та грошові кошти [1, с. 43]. Найважливішими джерелами інформації для аналізу власного капіталу компанії є бухгалтерський баланс (баланс), звіт про фінансові результати (звіт про прибутки та збитки), звіт про капітал і примітки до фінансової звітності і т.ін. Поділяємо думку Н. Бугай, що на власний капітал суб'єкта господарювання мають вплив «інвестиції, які збільшують активи за рахунок додаткових коштів власника підприємства; вилучення коштів власниками підприємства, що зменшує активи підприємства; доходи, які призводять до зростання власного капіталу; витрати, які зменшують величину власного капіталу» [2, с. 21].

На наш погляд, власний капітал виконує важливу безпекову функцію на підприємстві. Зокрема, чим більший власний капітал, тим краще захищене підприємство від впливу факторів ризику, оскільки саме за рахунок власного капіталу можуть покриватися збитки підприємства. Фінансування розвитку підприємства за рахунок власного капіталу також є гарною альтернативою залученню позикових коштів. Слід зауважити, що приріст власного капіталу підприємств м'ясопереробної галузі пов'язаний, передусім, з управлінням формуванням його власних фінансових ресурсів. Пріоритетним завданням такого управління, на наш погляд, є забезпечення необхідного рівня самофінансування розвитку господарської діяльності суб'єктів господарювання м'ясопереробної галузі у перспективі. Серед інших загальних принципів управління власним капіталом підприємства можна виділити принцип адаптивності, який ґрунтується на тому, що система управління капіталом не обмежується рамками певного підприємства, а має реагувати на зміни зовнішнього середовища та

своєчасно вносити корективи в систему [3, с. 102]. Це особливо актуально в нинішніх умовах військового стану.

М'ясопереробна галузь є однією із найбільш розвинених у харчовій промисловості України та характеризується присутністю на ринку великої кількості різноманітних підприємств різних розмірів та форм власності. Вони чинять вплив на розвиток галузі як на місцевому та регіональному рівнях, так і в цілому по Україні. Тобто, цей ринок є висококонкурентним. Від всебічного розвитку м'ясопереробної галузі залежить стан продовольчої безпеки нашої країни. Аналіз сучасного стану м'ясопереробної галузі свідчить, що головними завданнями переробних підприємств на сучасному етапі стають збільшення обсягів виробництва якісної продукції, розширення асортименту, модернізація виробництва, зниження собівартості готової продукції і т. ін. Важливою причиною зниження нинішньої ефективності діяльності м'ясопереробних підприємств в сучасних умовах військового стану стало порушення агрологістичних ланцюгів між сільськогосподарськими та переробними підприємствами. Така ситуація потребує посилення розвитку агропромислової інтеграції та створення кластерів у м'ясопереробній галузі. Також визначальними проблемами, що стримують ефективний розвиток підприємств м'ясопереробної галузі, є: суттєве зниження реальних доходів населення, значна залежність від сільського господарства; сезонність виробництва та попиту на продукцію; неповне використання наявних виробничих потужностей унаслідок кризового стану сировинної бази та платоспроможності; висока матеріаломісткість продукції та істотний рівень зношеності основних засобів. Надто складним питанням для багатьох підприємств м'ясопереробної галузі є значна дебіторська заборгованість. Так, з початком військових дій, низка торговельних мереж невчасно розраховується з м'ясопереробними підприємствами та іншими виробниками харчових продуктів. Здороження пального та проблеми його закупівлі істотно ускладнює логістичний процес на всіх ланках ланцюга доданої вартості у м'ясопереробній галузі – як при закупівлі живих тварин на забій, так і при здійсненні поставок готової продукції [4]. Важливою умовою сталого розвитку м'ясопереробної галузі є використання європейських регламентів щодо стандартів якості та безпечності продукції; впровадження ресурсозберігаючих технологій; реконструкція підприємств; забезпечення виробничих потужностей вітчизняною сировиною і т. ін. [5, с. 18].

Збільшення власного капіталу неможливе без розробки та реалізації ефективних управлінських рішень. Відповідно важливого значення набуває управління структурою власного капіталу. З метою вирішення проблем, що виникають під час формування власного капіталу, необхідно організовувати на підприємстві процес управління власним капіталом, реалізація якого забезпечуватиметься функціонуванням таких підсистем,

як управління ризиками, внутрішнього контролю та аудиту, інформаційною підсистемою, моніторингом. Ефективне управління власним капіталом підприємства має базуватись на проведенні постійного моніторингу, оскільки його результати дозволяють ухвалювати управлінські рішення, основою яких є аналіз і прогноз основних показників підприємства та вивчення попиту на фінансові ресурси. Більше уваги слід також приділяти формуванню чистого прибутку, який є важливим джерелом нарощування власного капіталу підприємства. Враховуючи, що власний капітал є основним критерієм стабільності та ефективності функціонування підприємства, необхідно забезпечувати зростання його обсягів та частку в джерелах формування оборотних та необоротних активів підприємства. Удосконалення організації управління власним капіталом підприємства м'ясопереробної галузі слід розглядати як один із головних чинників підвищення ефективності його господарської діяльності. Від цього залежить посилення його позицій в конкурентній боротьбі, стабільне функціонування та динамічний розвиток. Подальші дослідження в даному напрямку необхідно спрямувати на розробку моделей оцінювання ефективності формування та використання власного капіталу підприємств м'ясопереробної галузі.

Література

1. Ощепков О.П., Магденко С.О. Аналіз власного капіталу м'ясопереробних підприємств України як основного джерела їхнього фінансування та розвитку. *Економіка харчової промисловості*. 2021. Т.13. Вип.1. С. 43–48.
2. Бугай Н.О. Власний капітал як складова система підприємства: проблематика та шляхи її вирішення. *Агросвіт*. 2016. № 21. С. 19–25.
3. Сілакова Г.В., Петухова О.М. Сучасні погляди на управління власним капіталом підприємства. *Інтелект XXI*. 2018. №3. С. 101–105.
4. Топ-5 проблем свинарства в умовах воєнного стану. URL/<https://agravery.com/uk/posts/show/top-5-problem-svinarstva-v-umovah-voennogo-stanu> (дата звернення 25.09.2023).
5. Власенко І., Симко Т.М'ясопереробна галузь України: тенденції та перспективи. *Товари і ринки*. 2021. №4. С. 16-25.

53.	<i>Тарасенко Ю.В., Замлинський В.А.</i> СТРУКТУРА ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	191
54.	<i>Белов К.М.</i> УПРАВЛІННЯ ВЛАСНИМ КАПІТАЛОМ У М'ЯСОПЕРЕРОВНІЙ ГАЛУЗІ...	194
55.	<i>Вдовиченко В.О.</i> АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ ДІАГНОСТИКИ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	197
56.	<i>Клименко К.В., Мельник В.В.</i> ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФРАНЧАЙЗИНГУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	201
57.	<i>Євтушок О.В., Голодонюк О.М.</i> ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ У СУЧАСНОМУ МАРКЕТИНГУ.....	205
58.	<i>Содома Р.І.</i> БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	209
59.	<i>Алдакімов О.С.</i> ТЕОРЕТИЧНИЙ АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	213
60.	<i>Вовчанська О.М., Іванова Л.О.</i> РОЛЬ ЦИФРОВОГО МАРКЕТИНГУ У МОДЕРНІЗАЦІЇ ПОВОЄННОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ.....	217
61.	<i>Юхновська Ю.О., Волик Н.Г., Риженко О.М.</i> УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЙОГО ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ.....	221
62.	<i>Савенко І.І., Гобачьов Д.С.</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ЛОГІСТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ЕКСПОРТУ ПРОДУКТІВ ПЕРЕРОВКИ ЗЕРНА.....	224
63.	<i>Тулейбич О.М.</i> ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО ХАРАКТЕРУ ПРИ ФОРМУВАННІ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ У СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	227
64.	<i>Фрум О.Л., Дзюбак В.С.</i> СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ВИДІВ ТА МЕТОДІВ ДІАГНОСТИКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ.....	230
65.	<i>Фрум О.Л., Фролов В.С.</i> ХАРАКТЕРИСТИКА СТРАТЕГІЇ ЕКОНОМІЧНОГО ТА СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСТІ НА ПЕРІОД 2021-2027 РОКИ.....	234